

Bonne Blad

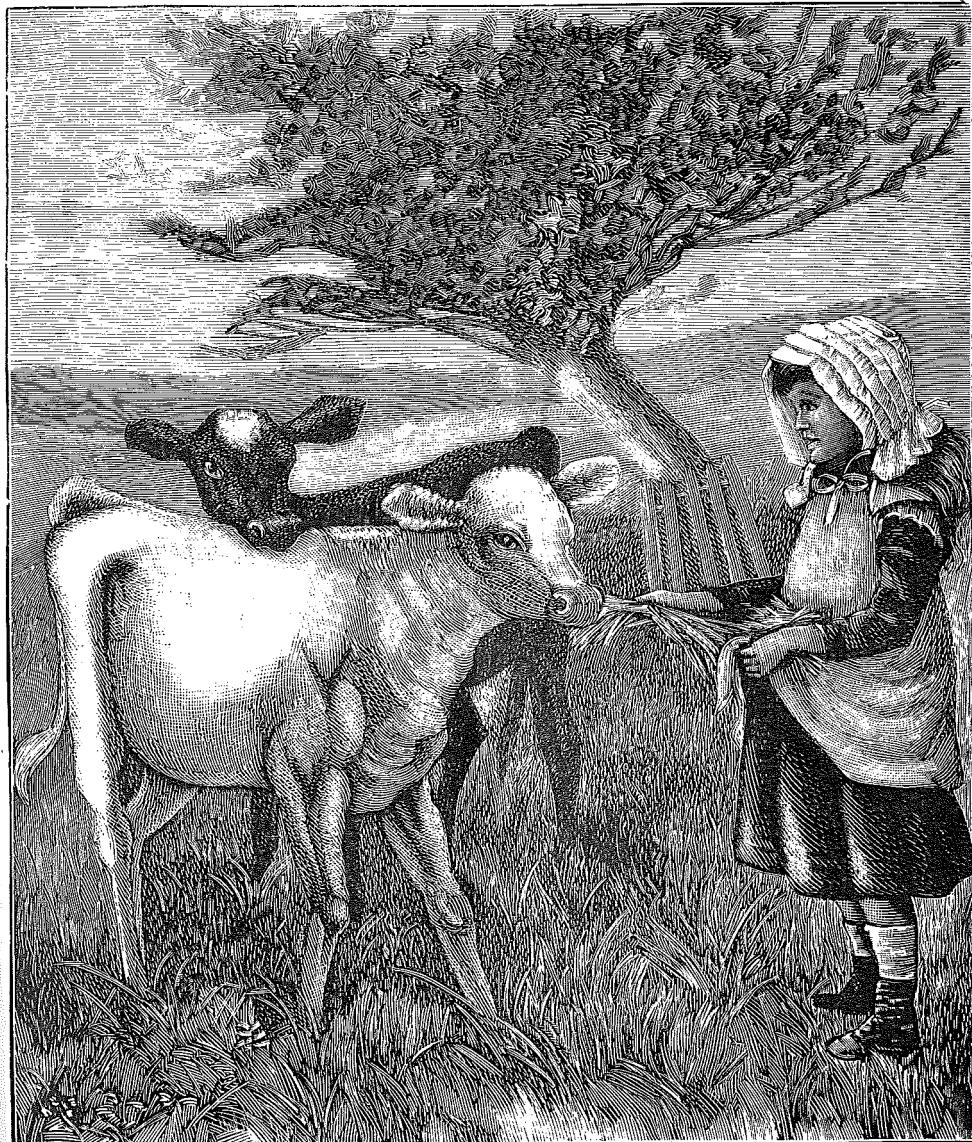
WALDOR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 17.

29de april 1894.

20de aarg.

Unge venner.

Børneblad

ukommer hver lørdag og kostet 50 cents for næret, betalt i forhånd. I parker til en abrege paa over 5 ellspr. leveres det for 40 cents, og over 25 ellspr. for 35 cents. Ell Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditioen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulffberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for lørdagsklassen.

Syttende lektion.

Hvad Gud siger om sine bud.

- I. Guds trusel mod dem, som kænker og overtræder hans bud.

ABC-klassen: "Jeg er Herren — hader mig."

Katolsk-m.-klassen: "Hvad Gud siger om disse bud" samt Luthers forklaring.

Forklærings-klassen: "Hvad Gud siger om disse bud," Luthers forklaring og Salme 51, 7 (Sp. 182).

Vink.

1. Hvorfor minder Gud her om, at han er Herren? Forat vi ikke skal glemme, at han har ret til at give os bud.
2. Hvad vil det sige, at Gud er nidskjær? Han er streg.
3. Hvorfor falder han sig en sterk og nidskjær Gud? Vi skal mindes, at han baade kan og vil påse, at hans bud bliver holdte.
4. Hvem truer Gud med disse ord? Alle dem, som hader ham, det er, overtræder hans bud.
5. Hvad falder straffen af Guds bud? Synd.
6. Hvormange slags synd er der? Arvesynd og gjerningsynd.
7. Hvad er arvesynd? Den medføede vanart i os, at vi har lust til det onde og ingen lust eller kraft til det gode (Salme 51, 7).
8. Hvad er gjerningsynd? Alle onde tanke, ord og gjerninger, som har sin rod i arvesynden.
9. Hvad tuer Gud dem med, som hader ham og overtræder hans bud? Han vil hjemløse, det er, straffe deres ondskat.
10. Paa hvilke børn vil Gud hjemløse jædrenes ondskat? Paa de børn, som også har hader ham og tuer frem i sine fædres ondskat (Jeroboam, Vbh. 40; Jøberne, Vbh. 93 og 104).
11. Hvorledes skal vi anse det, at gudtykige børn ofte maa like for fædrenes synd? Gud siger, at alting maa tjene dem tilgode, som elsker ham.
12. Men nogle af de straffe, som Gud i sin vrede hjemløger dem med, som harer ham og overtræder hans bud. Ond samvittighed (Abani, Vbh. 3; Josés brødre, Vbh. 21; Judas, Vbh. 92), timelig elendighed og død (Syndfloden, Vbh. 6; Sodomia, Vbh. 11; Jerabel, Vbh. 41; Jerusalems ødelæggelse, Vbh. 104), og den evige død (Den rige mand, Vbh. 70).
13. Hvorfor skal Guds trusler bevæge os? Vi skal frugte for hans vrede og ikke handle mod hans bud.

I norden lærer man at kjende, hvor mange venner man har.

Lessons for the Sunday School.

Seventeenth Lesson.

WHAT GOD SAYS OF HIS COMMANDMENTS.

- I. God's treat against transgressors.

ABC Class: "I the Lord—hate me."

Catechism Class: "What God says of these commandments," and Luther's Explanation.

Explanation Class: "What God says of these commandments," Luther's Explanation, and Ps. 51. 5 (Qu. 182).

INSTRUCTION.

1. Why does God here remind us, that he is the Lord? In order that we should not forget, that he has the right to give us commandments.
2. What does "jealous" mean here? Strict.
3. Why does God here call himself a jealous God? He wants us to know, that he is both eager and able to see to it, that his commandments are kept.
4. Whom does God with these words threaten? All those that hate him, that is, transgress his commandments.
5. What are all transgression of God's commandments called in Scripture? Sin.
6. How many kinds of sin are there? Original sin and actual sin.
7. What is original sin? The inborn depravity in us; that we like evil, and are both unwilling and unable to do good.—Ps. 51. 5.
8. What is actual sin? The evil thoughts, words, and deeds, which grow out of original sin.
9. What threat does God make against those, that hate him and transgress his commandments? He will visit, that is, punish their iniquity.
10. Upon what children will God visit the iniquity of the fathers? Upon those children, that also hate him and imitate the iniquity of their parents. Jeroboam,—H. B. 40; The Jews,—H. B. 93 and 104.
11. How should we regard the fact, that pious children often must suffer for the sins of their parents? God says, that to them, that love God, all things work together for good.
12. Mention some of the punishments, with which God in his wealth visits those, that hate him and transgress his commandments. Evil conscience (Adam,—B. H. 3; Joseph's brothers,—B. H. 21; Judas,—B. H. 92); temporal misery and death (The Flood,—B. H. 6; Sodom,—B. H. 11; Jezebel,—B. H. 41; Destruction of Jerusalem,—B. H. 104); and eternal death (The rich man,—B. H. 70).
13. What effect ought God's threats to have upon us? We should fear his wrath and do nothing against his commandments.

Det første i Kristi lære er ydmighed; det andet er ydmighed; det tredje er ydmighed.

At fuglene flyver over dit hoved, det kan du ikke hindre, men vel, at de bygger rede i dit haar.—[Luther.]

Tangens datter.

(Slutning.)

Tangevogteren tog den lille ryftende hånd; han aabnede fængslets hvære dør, og fulgt af direktøren begyndte de sin efterfølgelse. De gik længe i lange, mørke gange, som krydsede hverandre, og op og ned ad trapper.

Endelig stansede de. Tangevogteren banskede paa døren ind til en celle. Et haardt, skjegget ansigt kom tilsyne ved gitterhuslet.

"Her er din lille pige, som kommer for at se til dig."

"Min lille pige? Jeg har ingen lidens pige!"

"Far!" raahte Kathrine med klar stemme, men da det mørke ansigt blev mere tydeligt, skjulte hun sig bag vogteren. Det var ikke hendes far.

"Saa lad os prøve med en anden", sagde fangevogteren.

De gik etter alle tre, og idet de stansede ved en ny dør, sagde fangevogteren i en mildere tone:

"Se her, Nikard, her kommer jeg med din lille Kathrine."

"Min lille Kathrine . . .", saa saug han stille en tid, "jeg havde engang en Kathrine, men hun var ikke lidens; hun døde af sorg, og det var mig, som dæbte hende! Gud forlade mig! Gaa tun, dette gjælder ikke mig." Og fangen stak hovedet frem til gitterhuslet. Det var et ungt, blond, kryllet hoved, hvis blaa, gode og milde øine ikke syntes at afspeile nogen tanke om forbrydelse.

Barnets øine, fulde af taarer og smerte, mødte fangens, og han udstødte et dybt sut.

Kathrine beg atter tilbage. Det var heller ikke hendes far.

Saa gik de da til en tredje celle.

"Jakob! her er din lille pige", raahte fangevogteren. "Det er din lille Kathrine, som kommer for at se til dig!"

"Hvorledes?" spurgte en barsk stemme.

"Ja, din lille pige."

Man hørte en raslende lyd af lønker, som fulgte barnet til at ghe. Helt inde i cellen stjelnede man en menneskelig stikkelse. Fangen syntes ikke at forståa, men han gik frem til gitterhuslet. Han saa det lille øengstelige ansigt vendt op mod sit.

"Far! far!" raahte barnet, idet hun rakte armene op imod ham.

Hun hadde gjenkendt sin far.

"Kathrine!" stammede manden, "hvem har bragt dig hid?"

"Vil du have hende ind i din celle?" spurgle direktøren.

"Ja!" svarte han med kvalt stemme.

Den tunge dør dreiede sig paa sine hængsler, og barnet kom ind. Hun fastede sig om faderens hals, og denne trykkede hende til sit bryg, trods sine lønker.

"Alt, far!" hukede den lille pige.

"Min søde! min elskede!"

Og de græd begge.

Lidt efter løftede manden det lille hoved og saa hende ind i ansigtet. Han nølede endnu nogle øieblikke, saa kysede han hende. Snart igjen bøjede fangen sit hoved for den lille pige's lange, kjærlighedsfulde blik. Endelig sagde han:

"Hvorfor er du dog kommen hid, mit barn?"

"Jeg vilde se dig, far!"

Og det lille hoved lagdes blødt ned paa hans skulder.

"Hvordan er dukommen?"

"Jeg har gæet, far!"

"Fra New York?"

"Ja!"

Man hørte ingen anden lyd end lønkernes rasling, medens faderen tog barnet endnu tættere ind til sit hjerte.

"Og din mor, hvorledes havde hun det, da du forlod hende?"

Han spurgte frugtsomt. Hun svarte ikke. Han saa øengstelig paa hende, og barnets læber bøvede . . .

"Svar! svar hurtig . . . din mor?"

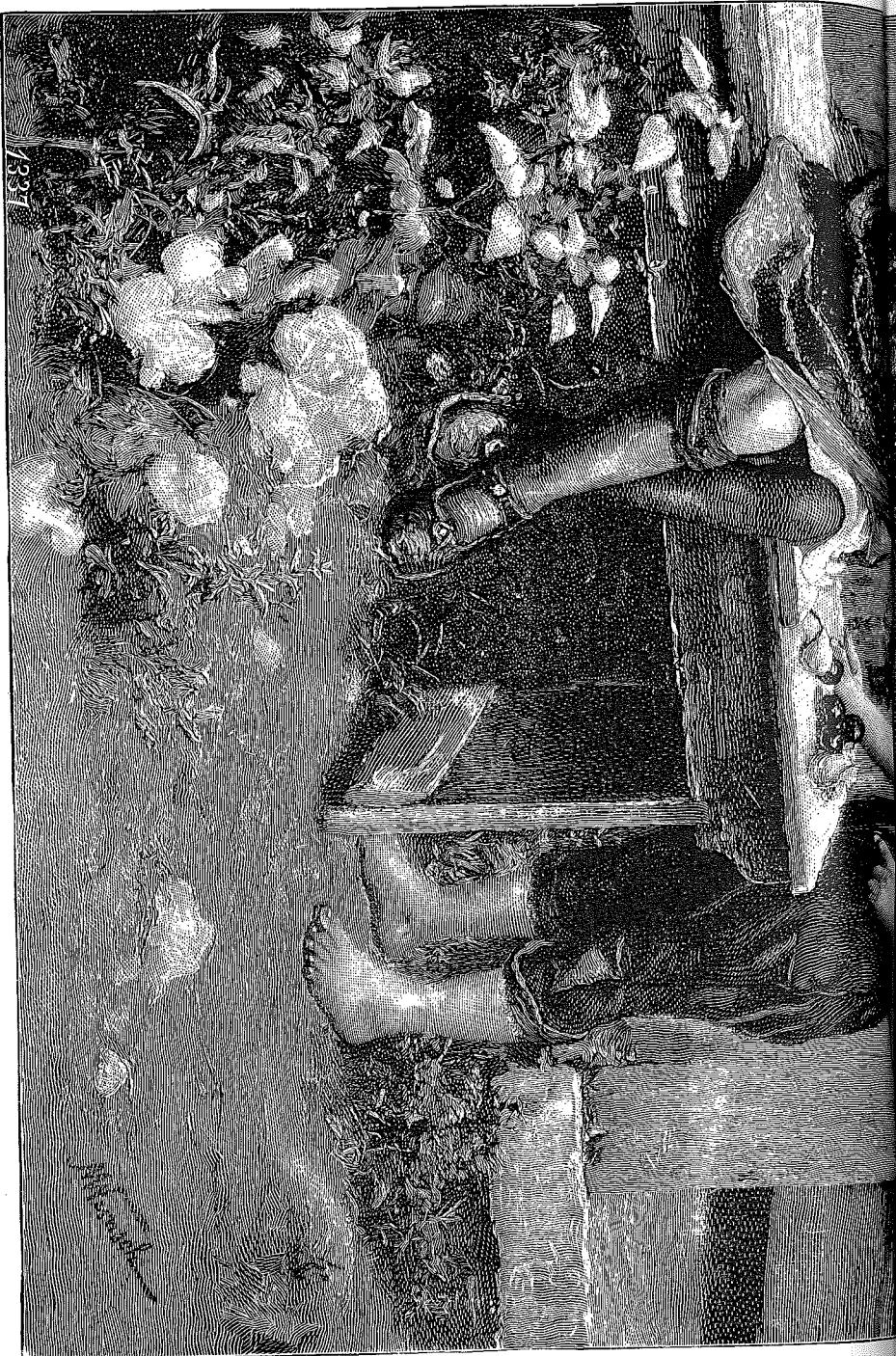
"Far, hun er død!"

Og frugteligt smertenskrig steg op fra fangen bryg. Han vendte hovedet mod muren og græd bittert. Hans lille pige søger forgjøves at trøste ham; hans graad og stønning stansede først, da hans kræfter var udømte.

"Min hustru, min stakkars hustru! — naar døde hun?"

"Det er længe siden", sagde barnet, "jeg tror, det er flere uger siden. Hun sagde, at jeg skulde gaa til dig og trøste dig."

"Har hun sagt det? det ligner hende; hun tilgav mig altid!"

"Seg dete riktig."

1337

„Hun har ogsaa talt til mig om at bede for dig og spørge dig, om du vilde gaa til himmelen og møde hende.“

„I himmelen! Jeg i himmelen!“ sultede den uløffelige.

Barnets bløde hænder udrettede mere til at dæmpe fangens onde lidenskaber end lærlerne og laasene; den lille pige's kjærlighed knuste hans haarde hjerte og fik det gode, som synden endnu ikke havde kvælt, til at vaagne.

Faderen og barnet blev endnu længe sammen. Direktøren og fangevogteren havde ikke hjerte til at skille dem ad.

„Far, naar du skal ud af fængslet, saa skal jeg not sørge for dig!“

Han løftede sine forgreerde øjne og saa paa barnet.

„Det er mor, som har sagt det til mig!“

„Stakkars lidens! Vil du redde din elendige far?“

„Ja, ja, far!“ svarte barnet.

Fangevogteren nærmede sig nu for at føre hende bort.

„Nu maa du gaa, min skat; men du kommer igjen, ikke sandi?“

„Jeg vil blive hos dig, far!“

„Nei, nei, mit barn; men du kommer igjen.“

Han gik med den lille grædende pige.

Paa direktørens kontor stod den gamle, gode herre fra det smukke landsted.

„Lad mig faa dette barn“, sagde han; „min datter vil have omsorg for hende, og naar faderen kommer ud af fængslet, saa vil jeg give ham arbeide, om han opfører sig ordentlig. Hver uge vil jeg bringe den lille hid, at hun kan se ham. Vil du komme med mig, min lille pige?“

*

Nu kan man se et pent lidet hus tre mil fra Sing-Sing, beboet af en mand i sin kraftigste alder og hans eneste datter. Det er Cathrine, som har opfyldt sin døende moders ønske, og hendes far, den fordums fange, som er blevet en flittig arbeider og en ørlig mand.

„Kast ikke eders frimodighed bort.“

Ja en mørk esteraarsdag i slutningen af forrige aarhundrede traadte en ung mand ind i en prestegaard i de svabiske alper og præsenterede sig som den nye vitar. Han var lige kommen fra universtitet og var derfor en god del beklemt ved tanken om sin nye gjerning. Han blev derfor end mere forskrækket, da stedets syge prest bad ham endnu idag besøge en døende. Hans undskyldninger, at han ikke følte sig oplagt dertil idag, at han var aldeles fremmed i sognet, og at han aldrig endnu havde staaret ved et dødsleie, hjalp ham intet. Sogne-presten er selv fængslet til fengen, og den døende maa ikke ligge uden at faa hjælp og trøst. „Ja, hvad skal jeg sige til mannen?“ spurgte den stakkars vitar endelig. „Manden er bundfattig“, svarte presten; „hans tanker dwæler navnlig ved sin stakkars familie, som han efterlader uden nogen forsørger; hold derfor nogle kraftige bibelord og salmevers frem for ham.“

Endskjønt den unge mand er godt inde i den hellige skrift, formaar han dog ikke i sin beklemte tilstand at huske et eneste passende bibelsted, og han beder derfor presten at nævne sig nogle.

„Kast ikke eders frimodighed bort, hvilken har en stor belønning!“ „Kald paa mig paa nødens dag, jeg vil udfri dig, og du skal priise mig!“ „Gud er de faderløses fader og enkernes forsørger!“ o. s. v., svarer presten.

Med tungt hjerte begiver vitaren sig paa vei. I sin hjerteangst bliver han ved at gjentage bibelordene halvhøit, da han ellers er bange for at glemme dem, og endelig træder han ind i den syge mands hus. Her frembyder sig et billede af den største elendighed. I fengen ligger den syge med døden malet paa ansigtet, omringet af en flok grædende børn og en dybt bedrøvet hustru, medens alt udenom vidner om den største fattigdom. Som sognepresten havde formodet, klager den døende sin nød for vitaren, hvorledes han ikke kan dø rolig, da han efterlader sin familie i en saadan nød. Vitaren fremfiger bibelsproogene, men enten det nu er, fordi den syges nød er saa stor eller den stakkars vitars stemme saa usikker og stjælvende — Trøsten vil ikke hjelpe. Alter

og efter erklaerer den syge, at han ikke kan dø rolig, uden han faar en siffer forvisning om, at hans hustru og børn vil blive forsørgede.

Da var det, som en høiere magt kom over den unge mand, med fast og hævet stemme sagde han: "Jeg forsikrer eder i den treenige Guds navn, at eders familie skal blive forsørget!" "Aa, er det muligt? Jeg kan næsten ikke tro det", siger den syge, og vikaren gjentog derfor høitidelig sine ord. "Nu kan jeg tro det, nu kan jeg dø rolig", sagde manden med lettet hjerte og et tænklejst blit. Samme nat henvor han glad og stille.

Men over den før saa modige unge mand faldt der pludselig en stor angst over hans løfte, og da han var kommen hjem, betroede han det forefaldne til sognepresten. Denne trøstede ham og forsikrede, at den, som havde indgivet ham ordene, heller ikke vilde lade ham blive tilstamme. Og saaledes gik det ogsaa. Endnu før vikaren havde udtalt løftet, var det første stridt til dets opfyldelse allerede gjort. En af den paa den tid i Hohenheim residende hertug Karls officerer, der var en slegtning af presten, vilde samme dag besøge denne. Da han nærmer sig prestegaarden, møder han en ung mand, som med sørket hoved og halvhøjt talende med sig selv gaar bort derafra. Officeren, som i forstningen antager ham for en findssvag, gaar bagefter og følger ham ind i de fattiges hus. Her bliver han vidne til det foran beskrevne, det gaar ham dybt til hjerte, og presten fortæller ham siden mere derom. Nogle dage senere er officeren med ved hertugens taffel, og han faar her lejlighed til levende at skildre det hele oprin. Hertugen hører med stor deltagelse og stigende interesse paa fortællingen og raaber ved slutningen dybt beveget: "Denne vikar skal ikke blive bestjæmmet; jeg vil selv være familiens forsørger!"

Han holdt ord, understøttede enken og lod børnene opdrage paa sin befolkning. For vikaren blev denne merkelige erfaring en velsignelse for hele livet, og ofte fortalte han i sin høje alderdom til opmuntring for sine yngre embedsbrødre om dette sit første svære sygebesøg.

Enhver, det er mig!

To venner gif og talte sammen i en offentlig have.

Den ene af dem erklaerte, at han ikke fandt, at ordet "enhver" angik ham. Paa samme tid var han begyndret for sin sjæls frælse, men han havde ikke tillid til Guds ord, hvis ensfold shnes ham uforståelig.

"Der hører uden tvil noget til ved siden af det", tænkte han.

Paa denne spadseretur kom de til en pæl, hvorpaa der var fastet et bret; paa det læste de:

Giv agt!

Enhver, som træder paa dette grønsvær, vil blive krævet til regnslab.

"Gaa du over denne eng", sagde hans ven; "jeg kan ikke gjøre det."

"Men ser du da ikke, hvad der staar skrevet?"

"Jo, det ser jeg nok, men du sagde jo nys, at du mente, ordet 'enhver' ikke angik dig. Jeg ved, at det angaar mig; men det samme er jo altsaa ikke tilfældet med dig? Jeg kan ikke overtræde dette forbud, men du kan."

"Alt! nu forstaar jeg", udraabte tileren; "enhver, det er mig! Nu forstaar jeg ogsaa disse ord:

Enhver, som paakalder Herrens navn, skal frelses."

Enhver, som tror paa Jesus Kristus, har det evige liv."

Enhver, som vil, tage livsens vand uforstyrldt."

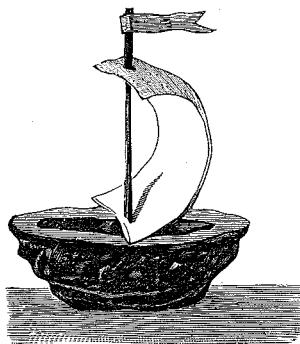
"Jeg forstaar; det er en fri indbydelse til en hver at komme til Jesus Kristus!"

Gaar du forbi din næste her paa jord, saa vil han hisset ligge i veien for dig, saa at du maa gaa forbi himmelperten.—Luther.

Barn- og ungdomstiden er værtid. Da saaes sæd for livet. Børn og unge folk, saa god sæd og voigt den næse! saa vil sommeren blive behagelig og høsten i fred.

Lidt tidsfordriv.

Af valnødskal kan gjøres mange pene smaa-ting; saaledes er det værdt at gjøre et forsøg efter nedenforstaende to tegninger; men prøv ogsaa, om I ikke kan finde paa at gjøre andre ting af de skal, som ellers kastes bort til ingen nytte. Ældre børn kan her støffe sig selv en morsom sysselsættelse og desuden glæde sine smaa søskende, naar arbeidet er færdigt.

1. En seilbaad.

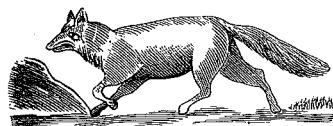
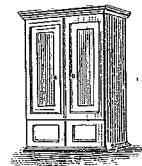

2. En vugge.

Fempunktspil.

Hver deltager faa et stykke hvidt papir og en blyant; med denne sætter han 5 punkter eller prækker paa papiret og sender derpaa dette til sin sidemand til venstre. Denne skal da forsøge omkring de fem prækker at tegne en menneskelig stilkelse, saaledes at det ene punkt kommer midt i panden, en paa hver af taaspidserne og en paa hver haand. Ingen maa anvende mere end fem eller ti minutter for at faa billedet færdigt. Der kan paa den maade fremkomme meget morsomme billeder.

Billedgaaede.

K**t**
A

nes bog at

F**n****E**

de

g

er er

ve**t**

em.